

wyższenia stawek niektórych podatków bezpośrednich (Dz. U. R. P. № 31, poz. 308) oraz przepisy § 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podwyższeniu ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych (Dz. U. R. P. № 33, poz. 340) i części drugiej § 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz niektórych budynków w gminach wiejskich na rok 1924 (Dz. U. R. P. № 51, poz. 523).

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: *W. Grabski*

722.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 31 lipca 1924 r.

w przedmiocie wstrzymania eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki i położonych w obrębie miast, miasteczek, wsi i osad na obszarze Ziemi Wileńskiej, województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: bielskiego, grodzieńskiego, wołkowyskiego, sokólskiego i białostockiego województwa białostockiego.

Art. 1. Właściciele zabudowań, znajdujących się na obszarze Ziemi Wileńskiej, województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: bielskiego, grodzieńskiego, wołkowyskiego, sokólskiego i białostockiego województwa białostockiego w obrębie miast, [miasteczek, wsi i osad, wybudowanych na cudzych gruntach, którzy i obecnie władają temi gruntami, nie mogą być z nich wysiedleni, chociażby odnośne umowy dzierżawne wygasły.

Art. 2. Właściwy sąd I instancji wstrzyma do dnia 1 kwietnia 1926 r. na wniosek strony interesowanej wykonanie wyroku, choćby wydanego przez sąd wyższy, o tyle, o ile wyrok dotyczy jednej z osób, wymienionych w art. 1, i orzeka eksmisję z dzierżawionego gruntu lub obowiązek zniesienia zabudowań, z wyjątkiem wyroków, zapadłych wskutek niezapłacenia czynszu dzierżawnego.

Art. 3. Opłata dzierżawna w wypadkach ukończenia umowy dzierżawnej, przewidzianej w art. 1, o ile nie jest już zapłacona, wynosi 1 złoty za każdego rubla, którego płacono z tegoż tytułu według kontraktu, lub w braku jego według miejscowych norm dzierżawnych z 1914 r., i będzie płatna do dnia 31 stycznia 1925 r. za czas do 1 kwietnia 1926 r.

Art. 4. W razie niezapłacenia oznaczonego w art. 3 czynszu z winy dzierżawcy, mają zastosowanie przepisy ogólnie obowiązujące.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1924 r. i obowiązuje do dnia 1 kwietnia 1926 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: w z. *Z. Hübner*

Kierownik Ministerstwa Sprawiedliwości: *Siennicki*

723.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 31 lipca 1924 r.

o poborze przez Skarb Państwa akcji nowych emisji.

Art. 1. W wypadkach, gdy nowe emisje akcji spółek akcyjnych wypuszczone zostają z zastrzeżeniem pierwszeństwa prawa poboru dla akcjonariuszów spółki, Skarb Państwa uprawniony będzie narówni z akcjonariuszami spółki do wykorzystania prawa poboru akcji nowej emisji zamiast tych akcjonariuszów, którzy ze swego prawa poboru nie skorzystali.

Art. 2. Przywilej powyższy służyć będzie Skarbowi wyłącznie w stosunku do tych spółek akcyjnych, które zostały założone przed 1 sierpnia 1914 r.

Art. 3. Zarząd spółki akcyjnej obowiązany jest najdalej w ciągu miesiąca od terminu prekluzyjnego, wyznaczonego dla przedstawienia akcji poprzednich emisji i uskutecznienia poboru akcji nowej emisji (od terminu zamknięcia subskrypcji), zakomunikować Ministerstwu Skarbu dane o liczbie akcji, nie przedstawionych do nowej subskrypcji.

Decyzje sądowe w przedmiocie zakazów dokonywania transakcji i uskuteczniania wypłat z tytułów na okaziciela zaginionych lub co do których istnieje przypuszczenie, że zostały zniszczone lub zaginęły, o ile osoby, na których żądanie wspomniane decyzje zostały wydane, wykonają warunki emisji, traktowane będą narówni z akcjami, przedstawionymi w oryginale.

Art. 4. W terminie dwutygodniowym od daty otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, władny będzie Minister Skarbu wykonać zastrzeżone na rzecz Skarbu Państwa prawo poboru akcji nowej emisji w granicach, w których uzna to dla Skarbu za korzystne.

O ile Minister Skarbu prawa poboru nie wykona, względnie wykona go tylko częściowo, zarząd spółki akcyjnej z resztą akcji nowej emisji postąpi w myśl obowiązujących przepisów.

Art. 5. Właściciele akcji, którzy w terminie prekluzyjnym z przyczyn uzasadnionych prawa swego do poboru akcji nowej emisji nie wykonali, będą mogli w ciągu lat pięciu od daty zamknięcia subskrypcji wystąpić z żądaniem odstąpienia im tych akcji, do których poboru uprzednio byli uprawnieni i które nabył dla siebie Skarb Państwa w wykonaniu zastrzeżonego w ustawie niniejszej przywileju.

Akcje te zostaną odstąpione po uiszczeniu sum, wyłożonych przez Skarb Państwa na nabycie tych akcji, kosztów, z transakcją związanych, i $\frac{1}{100}$ stosunku 1% od sta miesięcznie.

Art. 6. Minister Skarbu oraz organa, przez niego upoważnione, mają prawo kontroli ksiąg handlowych spółki akcyjnej w celu sprawdzenia prawdziwości danych, przez spółkę przedstawionych (art. 3 ust. 1).

Art. 7. Zawarte w ustawach i w warunkach emisyjnych postanowienia, sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do emisji akcji już zakończonych, o ile akcje nowej emisji, względnie świadectwa czasowe nie zostały wydane akcjonariuszom.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 10. Ustawa niniejsza traci moc obowiązującą dnia 31 grudnia 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*

724.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 31 lipca 1924 r.

o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych.

Art. 1. Językiem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej jest język polski.

W języku państwowym urzędują wszystkie rządowe i samorządowe władze i urzędy administracyjne zarówno w służbie wewnętrznej, jak zewnętrznej, z wyjątkami, wyszczególnionymi w następujących artykułach.

Art. 2. Cywilne władze i urzędy administracyjne I i II instancji oraz władze samorządowe i ich zakłady przyjmują podania oraz ustne oświadczenia w sprawach, których załatwienie do nich należy, od obywateli polskich narodowości ruskiej (rusińskiej), białoruskiej i litewskiej również w ich języku macierzystym, a to: od rusinów—na obszarze województw:

lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego, wołyńskiego i poleskiego; od białorusinów na obszarze województw: poleskiego, nowogródzkiego, wileńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego w województwie białostockim; wreszcie od litwinów na obszarze powiatu święciańskiego i gmin z większością litewską dawnego powiatu trockiego w okręgu administracyjnym wileńskim.

Art. 3. Na podania stron, wniesione nie w języku państwowym, władze administracyjne I i II instancji oraz magistratu miast, wydziały powiatowe i wojewódzkie i ich zakłady odpowiadają: na obszarze województw: lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego w dwóch językach: państwowym oraz w języku podania; na pozostałych obszarach, wymienionych w art. 2, odpowiedź w takim wypadku następuje w języku państwowym, a na życzenie stron w dwóch językach: państwowym oraz w języku podania.

O dopuszczalności w analogicznych wypadkach w odpowiedziach władz miejskich miast, wydzielonych z powiatów pod względem administracji państwowej, oprócz języka państwowego, jednego z wyżej wymienionych języków decyduje rada miejska.

Urzędy gmin wiejskich odpowiadają stronom w języku podań.

Art. 4. W obradach rad gminnych, miejskich, sejmików powiatowych i wojewódzkich narówni z językiem państwowym mogą być używane języki, które są dopuszczone w podaniach w danym województwie stosownie do art. 2.

O dopuszczalności w obradach rad miejskich miast, wydzielonych z powiatów pod względem administracji państwowej, obok języka państwowego, jednego z wymienionych w art. 2 języków decyduje rada miejska.

Protokoły posiedzeń rad gminnych, miejskich, sejmików powiatowych i wojewódzkich mogą być prowadzone, obok języka państwowego, w jednym z języków, dopuszczonych w obradach, a to na podstawie uchwały danego ciała samorządowego.

Art. 5. Obwieszczenia władz samorządowych mogą być na podstawie uchwały danego ciała samorządowego sporządzane w dwóch językach, a mianowicie obok tekstu w języku państwowym, umieszczonym na pierwszym miejscu, może być tekst w języku, dopuszczonym w podaniach.

Obwieszczenia władz państwowych będą sporządzane w tych samych językach co obwieszczenia władz samorządowych w danej gminie.

Ustawy wojewódzkie i ogłoszenia urzędowe państwowych władz administracyjnych, publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa, mieć będą obok tekstu w języku państwowym, umieszczonego na pierwszym miejscu, również tekst w tym języku, w którym prowadzony będzie protokół sejmiku wojewódzkiego obok języka państwowego. W razie różnicy brzmienia decyduje tekst w języku państwowym.

Art. 6. Związki samorządowe mogą na mocy swojej uchwały korespondować z innymi władzami samorządowymi nie tylko w języku państwowym, ale